

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Росица Стефанова Ташева,
катедра Нова и съвременна история в Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски”,
член на научното жури в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” в Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски” по професионално направление 05.03.04 – Нова и най-нова обща история (Нова история), обявен в ДВ, бр. 21/15.03.2011 г.

Единствен кандидат в обявения конкурс за професор по Нова и най-нова обща история (Нова история) в СУ „Св. Климент Охридски” е доц. д-р Борислав Гаврилов Гаврилов, преподавател по Нова история в Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски”.

Познавам доц. д-р Борислав Гаврилов от 1984 г., когато беше назначен за асистент по Нова история към катедрата по Нова и съвременна история в ИФ на СУ. В продължение на двадесет и седем години съм работила съвместно с него, свидетел съм на цялостното му професионално израстване и имам отлични впечатления от научноизследователската и учебно-преподавателската му работа. Борислав Гаврилов последователно премина през всички степени на академичното развитие. През 1989 г. той успешно защити дисертацията си на тема „Британското обществено мнение и войните за обединението на Германия, 1862 – 1871 г. ” за получаване на научно-образователната степен „доктор”, а през 2000 г. беше избран за редовен доцент към катедрата по Нова и съвременна история в ИФ на СУ. Доц. д-р Борислав Гаврилов се утвърди като водещ преподавател по Нова обща история. Признание за неговите преподавателски качества, научноизследователски постижения и организационни способности беше избирането му през 2007 г. за ръководител на катедрата по Нова и съвременна история в Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски”.

За участието си в конкурса за професор доц. д-р Борислав Гаврилов е представил 36 научни публикации, систематизирани както следва:

- 10 монографични изследвания (5 написани самостоятелно и 5 в съавторство);
- 5 учебника и учебни помагала (1 електронен учебник, разработен самостоятелно, и 4 учебни пособия в съавторство)

- 14 студии и статии
- 2 документални сборника (1 изготвен самостоятелно и 1 в съавторство)
- 5 превода от английски език на научни трудове по нова и съвременна история

Научните разработки на доц. д-р Борислав Гаврилов отговарят на темата на обявения конкурс и го разкриват като активен, сериозен и задълбочен изследовател в областта на новата история, с широта на научните интереси, богатата литературна осведоменост и оригинална мисъл.

Първоначално той посвещава своите изследователски усилия на проблеми от историята на XIX столетие. Работата му *С желязо и кръв. Английското обществено мнение и войните за обединението на Германия 1862 – 1871* (С., 1995) е детайлно изследване на британското обществено мнение за едно от най-мощните национално обединителни движения в Европа. Изградено върху широк кръг оригинални документални източници, то предлага серия самостоятелни изводи и обобщения за различните направления на английската политическа мисъл. Впоследствие доц. Борислав Гаврилов съсредоточава вниманието си върху епохата на Стария режим. Изследването *Векът на абсолютизма 1648–1788* (С., 1999) е сериозен и сполучлив опит да се разкрие връзката на зараждащите се през XVII и XVIII век централизирани и бюрократични държави в Европа с нарастващата сложност на социалните и икономическите структури по това време. Резултат от многогодишна и упорита работа са и следващите две самостоятелно разработени монографии, които показват задълбочаване на научните интереси на доц. Гаврилов по фундаментални проблеми на европейската модерна история. В *Държавата това съм аз. Франция в епохата на краля-слънце, 1638-1715* (С., 2002) авторът представя френския монарх Луи XIV като владетел, възплътил най-ярко идеята за абсолютната монархия, и разкрива практиката на френския абсолютизъм през седемнадесетото столетие на фона на детайлен анализ на френското общество. С този труд той активно се включва в световната дискусия за ролята на монархията във формирането на модерната държава. Добрата документална основа и предложените интерпретации на редица съвременни съчинения, посветени на разнообразни аспекти на френската история през XVII век, са основни черти на тази монография. *Разделянето на Европа. Кризи, конфликти и дипломация в епохата на Стария режим* (С., 2010) е научно изследване, базирано върху обилен и разнообразен изворов материал, разработено след задълбочено проучване и анализ на постиженията на световната историография за междудържавните отношения, дипломацията и войните

през седемнадесетото и осемнадесетото столетие. Сред най-важните приноси на автора са умелото представяне на развитието на дипломатията в епохата на Стария режим, на формирането на дипломатическата култура, както и предложената систематизация на типовете конфликти между европейските държави и начините за тяхното разрешаване. Като цяло това изследване се отличава с детайлно познаване на разглежданата проблематика, разкрива високото ниво на компетентност на своя автор, има достъпен и ясен стил на изложение. Тези характеристики могат да се отнесат и към последния монографичен труд на доц. Гаврилов – *История на Новото време. Курс лекции* (С., 2011), който систематизира и обобщава натрупаните знания и опит в процеса на дългогодишната му преподавателска практика по Нова обща история. Лекционният курс, предназначен за студенти историци, е разработен в оптимален обем и върху основата на прецизно подбрана съвременна научна литература. Той отговаря изцяло на академичните изисквания за монографично изследване и предлага задълбочени интерпретации по всички основни проблеми, процеси и явления, характеризиращи модерната епоха. Авторът обръща специално внимание на продължителността и сложността на прехода от Средновековието към Новото време, поставя акцент върху ролята на революциите в историята и развитието на модерния национализъм, представя основните насоки във вътрешната и външната политика на водещите държави и най-значимите събития, процеси и промени в сферата на международните отношения.

Наред със самостоятелно разработените монографични трудове доц. Борислав Гаврилов издава в съавторство и други научни съчинения, сред които особен интерес буди книгата *Сир, това е революция* (С., 2001), написана съвместно с проф. Андрей Пантев. Сравнителното разглеждане на трите най-забележителни социалнополитически революции в Новото време (Английската от XVII век, Американската и Френската от XVIII век), върху основата на което са поставени и анализирани редица проблеми за революцията като социалнополитически феномен, както и за алтернативата революция – реформа, придават на това съчинение определен приносен характер.

Издадените от доц. Гаврилов сборници с документи, учебници и учебни помагала, публикациите, предназначени за широка читателска аудитория, и най-последно преводите на научни съчинения от английски на български език доказват личния му принос за популяризирането на съвременните постижения на историческата наука, за запознаването на българското общество с актуални трудове на известни изследователи историци, за изтъкването на мястото на българите и българската култура в световната цивилизация.

Преподавателската работа на доц. Борислав Гаврилов се отличава с висок професионализъм и е в тясна връзка с научноизследователската му активност. Доц. Гаврилов е титуляр на курса по *Нова обща история* за студентите от специалностите История, Етнология и Минало и съвремие на Югоизточна Европа; чете лекции по *История на международните отношения през XIX век* за студенти бакалаври, специализиращи нова обща история, *История на международните отношения във Века на Просвещението* – курс към магистърската програма „Кризис, конфликти и дипломатия в световната политика”, *История на САЩ (колониален период - до 1865 г.)* – курс към магистърската програма „Американистика и трансатлантически отношения”; води два лекционни курса на английски език за студентите бакалаври от програмата „Европейски съюз и европейска интеграция” - *История на Европа в Новото време и Международните отношения през XIX и началото на XX век*. Важно е да се отбележи също, че доц. Гаврилов е бил научен ръководител на десетки дипломанти в магистърската степен на обучение, участвал е в подготовката на докторанти. Понастоящем е директор на магистърската програма „Американистика и трансатлантически отношения” и ръководител на направление към Университетския комплекс по хуманитаристика „Алма Матер” (Институт за докторантски и постдокторантски изследвания „Диалог Европа”). Държа да подчертая, че като преподавател по Нова история доц. Гаврилов винаги се е отнасял изключително съвестно и сериозно към своята работа, стремейки се да утвърждава високи стандарти в качеството на обучение на студентите. Той е предпочитан и търсен преподавател, авторитетен и уважаван член на историческата колегия.

Като отчитам безспорните значими приноси в научноизследователската и учебно-преподавателската дейност на доц. Борислав Гаврилов, с пълна убеденост изразявам становището, че той отговаря на всички условия за заемане на академичната длъжност „професор”. Категорично подкрепям кандидатурата на доц. д-р Борислав Гаврилов Гаврилов в конкурса за професор по професионално направление 05.03.04 – Нова и най-нова обща история (Нова история).

София

11.08.2011

Член на научното жури:.....

(доц. д-р Росица Стефанова Ташева)